

Zpráva

o výsledku přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021

Shrnutí výsledků přezkoumání hospodaření

Ustanovení zákona č. 420/2004 Sb.	Předmět přezkoumání	Výsledek přezkoumání
§ 2 odst. 1 písm. a)	plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků	C
§ 2 odst. 1 písm. b)	finanční operace, týkající se tvorby a použití peněžních fondů	A
§ 2 odst. 1 písm. c)	náklady a výnosy podnikatelské činnosti územního celku	A
§ 2 odst. 1 písm. d)	peněžní operace, týkající se sdružených prostředků vynakládaných na základě smlouvy mezi dvěma nebo více územními celky, anebo na základě smlouvy s jinými právníky nebo fyzickými osobami	A
§ 2 odst. 1 písm. e)	finanční operace, týkající se cizích zdrojů ve smyslu právních předpisů o účetnictví	A
§ 2 odst. 1 písm. f)	hospodaření a nakládání s prostředky poskytnutými z Národního fondu a s dalšími prostředky ze zahraničí poskytnutými na základě mezinárodních smluv	A
§ 2 odst. 1 písm. g)	vyúčtování a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, k jiným rozpočtům, ke státním fondům a k dalším osobám	A
§ 2 odst. 2 písm. a)	nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku	A
§ 2 odst. 2 písm. b)	nakládání a hospodaření s majetkem státu, s nímž hospodaří územní celek	A
§ 2 odst. 2 písm. c)	zadávání a uskutečňování veřejných zakázek, s výjimkou úkonů a postupů přezkoumaných orgánem dohledu podle zvláštního právního předpisu	A
§ 2 odst. 2 písm. d)	stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi	A
§ 2 odst. 2 písm. e)	ručení za závazky fyzických a právnických osob	A
§ 2 odst. 2 písm. f)	zastavování movitých a nemovitých věcí ve prospěch třetích osob	A
§ 2 odst. 2 písm. g)	zřizování věcných břemen k majetku územního celku	A
§ 2 odst. 2 písm. h)	účetnictví vedené územním celkem	A
§ 2 odst. 2 písm. i)	ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky podle právního předpisu upravujícího rozpočtovou odpovědnost	A

A ... nebyly zjištěny chyby a nedostatky

B ... byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod C

C ... byly zjištěny nedostatky dle ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb.

Přezkoumání hospodaření (dále také „přezkoumání“) bylo vykonáno na základě ustanovení § 20 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 420/2004 Sb.“)

Přezkoumávající orgán: Ministerstvo financí, odbor 17 – Kontrola

Přezkoumaný územní celek: Olomoucký kraj (dále také „kraj“)

Předmět kontroly: přezkoumání hospodaření ve smyslu zákona č. 420/2004 Sb.

Přezkoumané období: rok 2021

Zahájení přezkoumání hospodaření:

Přezkoumání hospodaření bylo zahájeno dne 1. 7. 2021 doručením oznámení v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 255/2012 Sb.“), ve spojení s ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., č. j. MF-19774/2021/1703-4 ze dne 1. 7. 2021.

Přezkoumání hospodaření bylo vykonáno:

1. dílčí přezkoumání hospodaření od 11. 10. 2021 do 2. 11. 2021
2. dílčí přezkoumání hospodaření od 14. 2. 2022 do 18. 2. 2022 a od 7. 3. 2022 do 12. 4. 2022

v místě určeného výkonu služby zaměstnanců Ministerstva financí (kancelářské prostory, popřípadě jiné místo výkonu služby sjednané na základě příslušných dohod s jednotlivými zaměstnanci); jednání mezi zaměstnanci Ministerstva financí a zástupci přezkoumávaného subjektu, včetně zajišťování podkladové dokumentace, probíhalo dálkově s využitím informačních technologií a telekomunikačních nástrojů.

Přezkoumání hospodaření bylo vykonáno na základě pověření k přezkoumání hospodaření vydaného ve smyslu ustanovení § 5 zákona č. 420/2004 Sb. a § 4 zákona č. 255/2012 Sb. ředitelem odboru 17 – Kontrola, pod č. j. MF-19774/2021/1703-5 dne 1. 7. 2021, včetně dodatku č. 1 ze dne 5. 1. 2022.

Přezkoumání hospodaření vykonali:

kontrolor pověřený řízením přezkoumání: Ing. Mgr. Ivana Smolková

kontroloři: Ing. Iveta Králová

Ing. Ivana Lagová

Ing. Hana Linhartová

Ing. Tomáš Sládeček

Předměty a hlediska přezkoumání hospodaření

Předmětem přezkoumání hospodaření byly údaje o ročním hospodaření kraje, tvořící součást závěrečného účtu podle ustanovení § 17 odst. 2 a 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, vymezené ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 420/2004 Sb. a dále údaje vymezené ustanovením § 2 odst. 2 zákona č. 420/2004 Sb., jejichž výčet je uveden na str. 2 ve shrnutí výsledků přezkoumání hospodaření.

Předměty přezkoumání hospodaření byly ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 420/2004 Sb. přezkoumávány z hlediska:

- a) dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování,
- b) souladu hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem,
- c) dodržení účelu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek jejich použití,
- d) věcné a formální správnosti dokladů o přezkoumávaných operacích.

Přezkoumání hospodaření kraje bylo realizováno na konkrétních datech týkajících se zákonem vymezených předmětů přezkoumání. Informace a podklady byly z celkového souboru veškerých dostupných dat vybírány s využitím odborného úsudku kontrolujícího. Využití odborného úsudku v sobě zahrnuje posouzení rizikovitosti a významnosti získaných informací a znalostí konkrétních oblastí a důležitých aspektů prostředí kontrolovaného subjektu, za účelem stanovení přiměřeného rozsahu prověřování a vhodných kontrolních postupů. Výčet konkrétních dokladů a jiných materiálů využitých pro realizaci vlastního ověřování vybraných finančních a hospodářských operací při přezkoumání hospodaření je obsahem přílohy A návrhu zprávy, která je jeho nedílnou součástí. Míru ujištění vycházející ze závěrů tohoto návrhu zprávy o přezkoumání hospodaření je nezbytné vnímat v tomto konkrétním rozsahu prověřovaných informací a podkladů. V případě, že při přezkoumání jednotlivých předmětů byly zjištěny chyby a nedostatky, jsou podrobně popsány v další části návrhu zprávy.

Při přezkoumání jednotlivých předmětů bylo ověřováno dodržování povinností vyplývajících zejména z právních předpisů uvedených v příloze B, která je nedílnou součástí návrhu zprávy.

Zaměření přezkoumání hospodaření

Přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021 se detailně zabývalo zejména:

- kontrolou provádění řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění (dále také „zákon č. 320/2001 Sb.“), se zaměřením na procesy vedoucí k vynakládání veřejných výdajů v souladu se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti na kontrolním vzorku v celkové hodnotě 2 122 274 776,54 Kč včetně DPH,
- kontrolou realizace výběrových a zadávacích řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, se zaměřením na kontrolu postupu zadavatele ve smyslu dodržení zásad transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti, na kontrolním vzorku veřejných zakázek v celkové hodnotě 29 694 736,68 Kč bez DPH¹,
- kontrolou dodržování povinností stanovených zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, a kontrolou správnosti zachycení vybraných operací v rozpočtu dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění,
- kontrolou správnosti, úplnosti a průkaznosti zachycení vybraných hospodářských operací v účetnictví dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, a souvisejících předpisech upravujících oblast účetnictví,
- analýzou procesů vedoucích k výběru žadatelů o dotace z rozpočtu Olomouckého kraje – individuální dotace na kontrolním vzorku 2 žádostí a 2 žádostí z programu „Program na podporu sportovní činnosti v Olomouckém kraji v roce 2021“ v celkové hodnotě 36 008 000,00 Kč,
- kontrolou procesu tvorby a čerpání Fondu na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na kontrolním vzorku 3 poskytnutých dotací v celkové hodnotě 6 140 000,00 Kč,
- kontrolou procesu inventarizace majetku a závazků k 31. 12. 2021, ověření účetní závěrky k 31. 12. 2021

Kontrola plnění opatření přijatých k nápravě chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření za předchozí roky

Při přezkoumání hospodaření za rok 2020 byly zjištěny výhradně izolované chyby a nedostatky, u kterých vzhledem k jejich charakteru nebylo možné sjednat zpětně nápravu.

Kontrolu plnění opatření přijatých k nápravě chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření lze provést pouze u takových typů chyb a nedostatků, které je možno aplikací určitého vhodného opatření přímo zhojit.

¹ Jedná se o součet předpokládaných hodnot veřejných zakázek

Chyby a nedostatky zjištěné při přezkoumání za rok 2021

- **nedostatky ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) bod 4 zákona č. 420/2004 Sb.**

v oblasti související s předmětem podle zákona č. 420/2004 Sb. – § 2 odst. 1 písm. a) plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků

1. **Nedostatek spočívající v nezajištění řádné předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku**, jelikož předběžná kontrola nebyla provedena na celkový objem výsledných smluvních závazků, ale pouze na jejich část, čímž došlo k porušení ustanovení § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále také „vyhláška č. 416/2001 Sb.“), a tím nebylo dosaženo jednoho z hlavních cílů finanční kontroly uvedeného v ustanovení § 4 zákona č. 320/2001 Sb.

Popis nedostatku:

Kontrolní skupina provedla kontrolu krajem provedených úkonů souvisejících s těmito smlouvami:

- A. Smlouva o dílo a smlouva příkazní č. 2021/02573/OI/DSM ze dne 9. 6. 2021 o **provedení projektových, průzkumných a inženýrských prací a činností pro akci „SMN a.s. – o.z. Nemocnice Přerov – urgentní příjem“** se společností M&B eProjekce s.r.o., IČO 29453968 (dále „Smlouva A“)
- B. Smlouva o dílo a smlouva příkazní č. 2021/01758/OI/DSM ze dne 12. 5. 2021 o **provedení projektových, průzkumných a inženýrských prací a činností pro akci „II/366 Prostějov – okružní křižovatka“** se zhotovitelem Ing. Petr Doležel, IČO 45186677 (dále „Smlouva B“)

Ad Smlouva A

Smlouva A byla uzavřena na základě výsledků výběrového řízení na veřejnou zakázku malého rozsahu na službu. Celková nabídková cena činila 1 699 000,00 Kč bez DPH (2 055 790,00 s DPH).

Předmět Smlouvy A v části III. odst. 1 zahrnoval přípravná zaměření a průzkumy, vypracování projektové dokumentace bouracích prací, projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, projektové dokumentace pro provádění stavby, související inženýrské činnosti a dále výkon činnosti související se zadávacím řízením veřejné zakázky na výběr dodavatele stavby v rozsahu 50 hodin a výkon autorského dozoru v průběhu stavby v rozsahu 250 hodin.

Smlouva A v části VI. uvádí stanovení ceny za jednotlivé úkony:

- 1.1. cena celkem za projektové dokumentace a inženýrské činnosti 1 549 500,00 Kč bez DPH, tj. 1.874.290,00 Kč s DPH
- 1.2. cena za výkon činností zadávacího řízení v hodinové sazbě 500,00 Kč bez DPH, 605,00 Kč s DPH a předpokládaném počtu hodin 50.
- 1.3. cena za výkon autorského dozoru v hodinové sazbě 500,00 Kč bez DPH, 605,00 Kč s DPH a předpokládaném počtu hodin 250.

Celková cena dle Smlouvy A tak činila 2 055 790,00 Kč vč. DPH.

Předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku byla provedena individuálním příslibem na částku 1 874 290,00 Kč (cenu za projektové dokumentace a inženýrské činnosti), tj. pouze na dílčí část celkového smluvního závazku.

Předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku tedy nebyla provedena na zbývajících část smluvního závazku ve výši 181 500,00 Kč.

Ad Smlouva B

Smlouva B byla uzavřena na základě výsledků výběrového řízení na veřejnou zakázku malého rozsahu na službu. Celková nabídková cena činila 1 066 000,00 Kč bez DPH (1 289 860,00 s DPH).

Předmět smlouvy B v části III. odst. 1 zahrnoval vypracování projektové dokumentace pro vydání společného povolení, vypracování projektové dokumentace pro provádění stavby, výkon inženýrské činnosti a dále výkon činnosti související se zadávacím řízením veřejné zakázky na výběr dodavatele stavby a výkon autorského dozoru v rozsahu 80 hodin.

Smlouva B části V. uvádí stanovení ceny za jednotlivé úkony:

- 1.1. cena dílo a inženýrské činnosti 665 000,00 Kč bez DPH, tj. 1 203 950,00 Kč s DPH
- 1.2. cena za výkon činností zadávacího řízení v hodinové sazbě 700,00 Kč bez DPH, 847,00 Kč s DPH a předpokládaném počtu hodin 10 (předpokládaný počet hodin vychází z části 8. výzvy k podání nabídek).
- 1.3. cena za výkon autorského dozoru v hodinové sazbě 800,00 Kč bez DPH, 968,00 Kč s DPH a předpokládaném počtu hodin 80.

Celková cena dle Smlouvy č. 2021/02573/OI/DSM činí 1 289 860,00 Kč vč. DPH.

Předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku byla provedena individuálním příslibem na částku 1 203 950,00 Kč (cenu za dílo a inženýrskou činnost), tj. pouze na dílčí část celkového smluvního závazku.

Předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku tedy nebyla provedena na zbývajících část smluvního závazku ve výši 85 910,00 Kč.

Shrnutí

Mezi klíčové pojmy ustanovení § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb. patří pojem „*připravovaná operace*“. Připravovanou operaci lze z hlediska vynaložení veřejných výdajů limitovat rozhodnutím zadavatele o výběru nejvýhodnější nabídky. Předběžná kontrola před vznikem závazku tedy musí být provedena u celé připravované operace (celého závazku, který je předmětem smlouvy bez ohledu na to, zda má

příkazce operace jistotu o jeho realizaci v maximálním možném rozsahu) a to v čase, kdy má příkazce operace a správce rozpočtu možnost ovlivnit parametry operace. Pro provedení předběžné řídicí kontroly není přítom rozhodující, v jakém rozsahu dojde k realizaci smlouvy (tj. jestli bude maximální rozsah využitý), tato skutečnost je následně reflektována v rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku závazku, tj. před provedením samotné platby. Rozsah smlouvy tedy ve své podstatě nemůže přesahovat rozsah provedené předběžné řídicí kontroly.

Kontrolou krajem zrealizovaného postupu bylo kontrolní skupinou zjištěno, že kraj v období od 1. 1. 2021 do 15. 6. 2021 uzavřel celkem čtyři Smlouvy o dílo a smlouvy příkazní. Z těchto 4 případů byly v rámci 1. dílčího přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021 zkontrolovány 2 smlouvy, konkrétně uvedený vzorek obsahující již zmíněnou Smlouvu A a B. Vzhledem k identifikovanému nedostatku u vzorku smluv se kontrolní skupina dotázala na obecné postupy kraje v obdobných případech.

Z vyjádření Olomouckého kraje ze dne 13. 10. 2021 vyplývá, že v obdobných případech při uzavření Smlouvy o dílo a smlouvy příkazní postupuje kraj obdobně. Lze tedy konstatovat, že nedostatek může zakládat systémové riziko týkající se schvalovacího postupu smluv o dílo a smluv příkazních, že určitá část uzavřených závazků neprochází procesem řádné předběžné kontroly před vznikem závazku (viz „Upozornění na riziko ve smyslu § 10“ níže).

Skutečnost, že řídicí kontrola před vznikem závazku byla provedena pouze na část smluvního závazku, ve své podstatě znamená, že řídicí kontrola před vznikem závazku nebyla provedena řádně a důsledně, tj. ve smyslu ustanovení § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb. Příkazce operace neprovedl správnost operace ve vztahu k výsledku veřejné zakázky malého rozsahu v náležitém rozsahu. Schvalovacím postupem správce rozpočtu nebylo zjištěno, že v dokumentech Předběžná řídicí kontrola (Individuální příslib 2021/02573/OI/DSM) ze dne 7. 6. 2021 a dokumentu Předběžná řídicí kontrola (Individuální příslib 2021/01758/OI/DSM) ze dne 5. 5. 2021 je uvedena nesprávná výše budoucího závazku orgánu veřejné správy.

Zjištěný nedostatek nelze zpětně napravit, neboť operace již proběhla a je ukončena.

Popis přijatých preventivních opatření kraje:

Dne 5. 5. 2022 byla datovou schránkou pod č. j. MF-19774/2021/1703-28 doručena informace o přijatých preventivních opatřeních k zamezení opakovaného výskytu nedostatku z 1. dílčího přezkoumání hospodaření za rok 2021.

Kraj přezkoumávajícímu orgánu sdělil, že byly zkontrolovány všechny smlouvy o provedení projektových, průzkumných a inženýrských prací a činností uzavřené v roce 2021. Všechny případné nedostatky byly odstraněny v roce 2021 a byl nastaven nový systém stanovení celkové ceny díla u těchto specifických smluv. Bylo sděleno, že *částka dokumentu předběžné řídicí kontroly (individuální příslib) je rozepsána v jednotlivých letech tak, aby součet těchto částek odpovídal výši sjednané ve smlouvě.*

Přijatá opatření kraje lze hodnotit jako přiměřená a zakládající předpoklad k zamezení opakovaného výskytu zjištěného nedostatku v budoucnosti.

Přijetí preventivních opatření snižujících pravděpodobnost opakovaného výskytu zjištěného nedostatku nemá vliv na popis nedostatku a jeho uvedení ve Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021 (dále také „Zpráva“), neboť přijetím preventivních opatření platných do budoucna nelze zpětně napravit skutečnost, že předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku byla provedena individuálním příslibem pouze na dílčí část celkového smluvního závazku.

2. **Nedostatek spočívající v nezajištění řádné předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů před a po vzniku závazku**, jelikož příkazce operace schválil operaci, přestože nebyly stanoveny výstupy a s nimi související měřitelné indikátory očekávaných výsledků. Příkazce operace rovněž schválil závazek vyplývající z dodatku, kterým byla aktualizována cenová nabídka, přestože nebyl v souladu s uzavřenou rámcovou smlouvou zpracován znalecký posudek o ceně za dílo v místě a čase obvyklé.

Příkazce operace dostatečně neproověřil správnost určení výše vzniklého závazku a hlavní účetní dostatečně neproověřil soulad údajů o výši vzniklého závazku, neboť v okamžiku provedení předběžné kontroly nedošlo k předání díla a nebylo tedy zřejmé, v jakém rozsahu proběhlo plnění ze smlouvy.

Tímto jednáním došlo k porušení ustanovení § 13 odst. 2, § 14 odst. 2 písm. a) a § 14 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 416/2004 Sb. V prověřovaném případě tak nebylo dosaženo jednoho z hlavních cílů finanční kontroly uvedeného v ustanovení § 4 zákona č. 320/2001 Sb., spočívajícího v prověření hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy.

Popis nedostatku:

Kontrolní skupina provedla kontrolu krajem provedených úkonů souvisejících s těmito dokumenty:

- Rámcová smlouva o spolupráci při realizaci činností pro rozvoj cestovního ruchu v Olomouckém kraji č. 2020/03521/OKH/DSM ze dne 8. 6. 2020 uzavřená se společností Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o., IČO 08658251 (dále také „Rámcová smlouva“). Přílohou č. 1 Rámcové smlouvy je cenová nabídka aktivit zhotovitele Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o., IČO 08658251 ve výši 8 300 600,00 Kč. Rámcová smlouva byla uzavírána za splnění podmínek ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- Dodatek č. 1 k rámcové smlouvě o spolupráci při realizaci činností pro rozvoj cestovního ruchu v Olomouckém kraji č. 2020/03521/OKH/DSM/1 ze dne 8. 2. 2021 (dále také „Dodatek č. 1“). Přílohou č. 1 Dodatku č. 1 je cenová nabídka aktivit zhotovitele Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o., IČO 08658251 ve výši 9 223 830,00 Kč včetně DPH,
- Objednávka č. 2021/00129/OKH/OBJ ze dne 9. 2. 2021 (dále také „objednávka č. 2021/00129/OKH/OBJ“),
- Objednávka č. 2021/00374/OKH/OBJ ze dne 12. 5. 2021 (dále také „objednávka č. 2021/00374/OKH/OBJ“)

Předmětem Rámcové smlouvy bylo zajištění specifických činností, zejména podpora rozvoje cestovního ruchu v Olomouckém kraji a realizace Programu rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje. Kraj na základě uzavřené Rámcové smlouvy a ve znění Dodatku č. 1 vystavil dne 9. 2. 2021 na zhotovitele Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o., IČO 08658251 (dále také „zhotovitel“), objednávku č. 2021/00129/OKH/OBJ na částku 922 383,00 Kč a dne 12. 5. 2021 objednávku č. 2021/00374/OKH/OBJ na částku 7 840 255,50 Kč. Předmětem těchto objednávek dle textu uvedeného v objednávce byla realizace činností dle Rámcové smlouvy ve znění Dodatku č. 1.

V rámci 2. dílčího přezkoumání hospodaření byl zjištěn opakovaný výskyt nedostatků v zajišťování řádné předběžné kontroly před vznikem závazku, tj. v případě přípravy a změn závazku a rovněž ve fázi po vzniku závazku, tj. před schvalováním proplacení konkrétních faktur. Zjištění je sloučeno do jednoho nedostatku, nicméně jednotlivé nedostatky byly identifikovány v dílčích oblastech:

- A) Kraj uzavřel Dodatek č. 1, který obsahoval aktualizovanou cenovou nabídku aktivit. Dodatek č. 1 však byl uzavřen dříve, než byl zadán a vyhotoven znalecký posudek ve věci posouzení převodních cen služeb zadávaných Olomouckým krajem formou in-house společností Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o. Znalecký posudek byl vyhotoven dne 7. 5. 2021,
- B) Kraj v rámci objednávek blíže nespecifikoval obsah díla, tzn., že nebylo zřejmé, jaké plnění si kraj vlastně objednává, přestože povinnost specifikovat plnění na objednávkách vyplývala kraji přímo ze smluvního ujednání,
- C) Kraj uhradil faktury-daňové doklady před předáním a převzetím díla.

ad) A

Dle čl. IV Cena za dílo odst. 1 Rámcové smlouvy bylo ujednáno, že „*Cenová nabídka bude vždy aktualizována minimálně jedenkrát za tři roky od její poslední aktualizace na základě znaleckého posudku o ceně za dílo v místě a čase obvyklé*“. Bylo zjištěno, že 1. doplnění ke znaleckému posudku č. 1228/49/20 ve věci posouzení převodních cen služeb zadávaných Olomouckým krajem formou in-house společností Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o. bylo vyhotoveno dne 7. 5. 2021. Posudek byl zpracován společností Ostravská znalecká a.s. na základě objednávky od společnosti Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, s.r.o., IČO 08658251 ze dne 29. 3. 2021. Kraj však uzavřel Dodatek č. 1, jehož součástí byla aktualizovaná cenová nabídka již dne 8. 2. 2021, tedy před zpracováním znaleckého posudku o ceně za dílo v místě a čase obvyklé.

ad) B

V rámcové smlouvě v čl. III Předmět smlouvy odst. 1 Rámcové smlouvy je stanoveno, že „...*V dílčí objednávce objednatel blíže specifikuje obsah díla. ...*“. Prověřením konkretizace předmětu objednaných služeb uvedených v objednávkách zaslaných zhotoviteli bylo zjištěno, že kraj blíže nespecifikoval požadavek na plnění ze smlouvy. Na dotaz kontrolní skupiny kraj ve svém vyjádření ze dne 1. 3. 2022 potvrdil, že předmět plnění blíže specifikován nebyl. Jako důvod označil „*předem neodhadnutelný vývoj pandemie onemocnění COVID-19, kdy lze jen velmi obtížně stanovit přesný rozsah plnění u aktivit, které výrazně ovlivňují platná epidemická opatření (omezení akcí s účastí veřejnosti apod.)*“.

Závěr ad) A, ad B)

Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že kraj postupoval v rozporu s čl. III Předmět smlouvy odst. 1 a čl. IV Cena za dílo odst. 1 Rámcové smlouvy.

Prověřením provedení předběžné kontroly před vznikem závazku bylo zjištěno, že příkazce operace a správce rozpočtu svým podpisem potvrdili prověření připravované operace ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 a odst. 4 vyhlášky č. 416/2004 Sb. a potvrdili nutnost její realizace dne 8. 2. 2021 (Dodatek č. 1), dne 9. 2. 2021 (objednávka č. 2021/00129/OKH/OBJ) a dne 10. 5. 2021 a 11. 5. 2021 (objednávka č. 2021/00374/OKH/OBJ).

Příkazce operace neprovedl řádně a důsledně předběžnou kontrolu před vznikem závazku zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Přestože nebyly stanoveny výstupy a s nimi související indikátory tak, aby bylo zabezpečeno účelné a efektivní vynakládání peněžních prostředků, příkazce operace schválil operaci. Příkazce operace rovněž schválil uzavření Dodatku č. 1, kterým byla aktualizována cenová nabídka, přestože nebylo zpracováno 1. doplnění ke znaleckému posudku o ceně za dílo v místě a čase obvyklé.

ad) C

Kraj v souladu s čl. VIII. Platební a fakturační podmínky odst. 1 uhradil dne 11. 2. 2021 na základě zhotovitelem vystavené zálohové faktury č. 210801² ze dne 9. 2. 2021 10 % z ceny díla, tj. 922 383,00 Kč a dne 13. 5. 2021 na základě faktury–daňového dokladu č. 210102³ ze dne 12. 5. 2021 85 % z ceny díla, tj. 7 840 255,50 Kč. Doplatek ve výši 5 % z ceny díla, tj. 461 191,50 Kč, byl uhrazen dne 21. 12. 2021 na základě faktury–daňového dokladu č. 210103⁴ ze dne 1. 12. 2021. Ke dni 21. 12. 2021 bylo uhrazeno 100 % z ceny díla dle Dodatku č. 1 ve výši 9 223 830,00 Kč. Ve fakturách–daňových dokladech bylo v části označení dodávky uvedeno „...realizace činností dle rámcové smlouvy č. 2020/03521/OKH/DSM...“. Konkrétně specifikovaný rozsah a předmět plnění nebyl na fakturách–daňových dokladech uveden.

V čl. V. Místo předání a doba plnění odst. 3 Rámcové smlouvy je uvedeno, že „*Dílo je provedeno, je-li dokončeno a předáno objednateli. Smluvní strany se dohodly, že objednatel není povinen dílo převzít, pokud toto vykazuje vady či nedodělky*“. Podle doloženého Zápisu o předání a převzetí díla byly práce na díle dokončeny a předány dne 31. 12. 2021.

K úhradě ceny díla tedy došlo před předáním a převzetím díla, tj. v okamžiku, kdy objednavatel neměl jistotu, že předmět díla bude realizován v požadovaném rozsahu a kvalitě.

Závěr ad) C

Prověřením provedení předběžné kontroly po vzniku závazku ve vazbě na fakturu–daňový doklad č. 210103 bylo zjištěno, že příkazce operace dne 9. 12. 2021 a hlavní účetní dne 13. 12. 2021 potvrdili svým podpisem provedení předběžné řídicí kontroly dle ustanovení § 14 vyhlášky č. 416/2004 Sb. V dokumentu „Zúčtovací doklad,

² V účetnictví kraje evidována jako faktura č. KDF2100500

³ V účetnictví kraje evidována jako faktura č. KDF2101467

⁴ V účetnictví kraje evidována jako faktura č. KDF2104051

Výdaje“ ze dne 9. 12. 2021 bylo uvedeno, že „Při předběžné řídicí kontrole nebyly shledány nedostatky“.

Z výše uvedeného však vyplývá, že příkazce operace v okamžiku provedení předběžné kontroly nemohl dostatečně prověřit správnost určení výše vzniklého závazku, neboť nebylo zřejmé, v jakém rozsahu zhotovitel dílo provedl. Nebylo tak možno prověřit správnost výše vzniklého závazku.

Hlavní účetní nemohl dostatečně prověřit správnost určení výše vzniklého závazku, neboť v okamžiku provedení předběžné kontroly nebyl k dispozici zápis o předání a převzetí díla a nebylo tedy zřejmé, v jakém rozsahu proběhlo plnění ze smlouvy.

Shrnutí

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před vznikem a po vzniku závazku orgánu veřejné správy nebyla provedena řádně a důsledně:

- **ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb., neboť příkazce operace dostatečně neproověřil správnost operace, zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Příkazce operace schválil operaci, přestože nebyly stanoveny výstupy a s nimi související měřitelné indikátory očekávaných výsledků.**

Příkazce operace dále schválil závazek vyplývající z Dodatku č. 1, kterým byla aktualizována cenová nabídka, přestože nebyl zpracován znalecký posudek o ceně za dílo v místě a čase obvyklé,

- **ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 416/2004 Sb. příkazce operace dostatečně neproověřil správnost určení výše vzniklého závazku, neboť v okamžiku provedení předběžné kontroly nebylo zřejmé, v jakém rozsahu proběhlo plnění ze smlouvy,**
- **ve smyslu ustanovení § 14 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 416/2004 Sb. hlavní účetní dostatečně neproověřil soulad údajů o výši vzniklého závazku, neboť v okamžiku provedení předběžné kontroly nebylo zřejmé, v jakém rozsahu proběhlo plnění ze smlouvy.**

V přímé souvislosti s výše popsaným nedostatkem nebylo v prověřovaném případě dosaženo jednoho z hlavních cílů finanční kontroly uvedeného v ustanovení § 4 zákona č. 320/2001 Sb., spočívajícího v prověření hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy.

Zjištěný nedostatek nelze zpětně napravit, neboť operace již proběhla a je ukončena.

Upozornění na riziko (ve smyslu § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb.):

Výskyt popsaného zjištění znamená, že v rámci kraje může při předběžné kontrole docházet ke schválení objednávek, u kterých není dostatečně definován předmět plnění a nelze tedy vyhodnotit, zda a do jaké míry připravované operace odpovídají principům účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. V důsledku nedostatečné specifikace předmětu plnění v objednávce rovněž není možné zjistit, zda objednávka byla plněna ve smluveném rozsahu. Pro zamezení opakovaného výskytu zjištěného nedostatku by měla být krajem věnována zvýšená pozornost způsobu provádění

předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů před vznikem a po vzniku závazku orgánu veřejné správy.

Popis přijatých preventivních opatření kraje:

Dne 5. 5. 2022 byla datovou schránkou pod č. j. MF-19774/2021/1703-28 doručena informace o přijatých preventivních opatřeních k zamezení opakovaného výskytu nedostatku z 2. dílčího přezkoumání hospodaření za rok 2021.

K nedostatku A) kraj přezkoumávající orgán sdělil, že „bylo s jednatelem Centrály cestovního ruchu ujednáno, že pro rok 2023 a další bude dodatek Rámcové smlouvy předložen orgánům kraje a uzavřen až po zpracování znaleckého posudku o ceně za dílo v místě a čase obvyklé. V případě následných objednávek pak el. obraz znaleckého posudku bude přiložen ve vazbách“.

K nedostatku B) kraj přezkoumávající orgán sdělil, že „V rámci přijetí preventivních opatření k zamezení opakovaného výskytu nedostatku bylo s jednatelem Centrály cestovního ruchu s.r.o. ujednáno, že pro rok 2023 a další bude v příloze dodatku k rámcové smlouvě specifikován požadavek na plnění ze smlouvy dle jednotlivých pilířů s uvedením minimálních počtů aktivit/výstupů pro splnění zadání dle smlouvy a tedy i úhrady v souladu s uzavřeným dodatkem“.

K nedostatku C) kraj přezkoumávající orgán sdělil, že „Olomoucký kraj ve spolupráci s CCROK, s.r.o. zajistí, aby doplatek byl vždy uhrazen (resp. faktura vystavena) až na základě podepsaného zápisu o předání a převzetí díla v daném roce. Pokud bude dílo provedeno a převzato v rozsahu dle příslušného dodatku (bude uvedeno v zápise o předání a převzetí díla), pak bude vystavena a uhrazena poslední faktura v dané výši. V případě změny rozsahu plnění bude výše doplatku upravena dle závěru zápisu o předání a převzetí díla“.

Přijatá opatření kraje lze hodnotit jako přiměřená a zakládající předpoklad k zamezení opakovaného výskytu zjištěného nedostatku v budoucnosti.

Přijetí preventivních opatření snižujících pravděpodobnost opakovaného výskytu zjištěného nedostatku nemá vliv na popis nedostatku a jeho uvedení ve Zprávě, neboť přijetím preventivních opatření platných do budoucna nelze zpětně napravit skutečnost, že předběžná kontrola při řízení veřejných výdajů před a po vzniku závazku nebyla provedena řádně.

Závěr

Na základě výsledků přezkoumání hospodaření kraje za rok 2021, vykonaného ve smyslu zákona č. 420/2004 Sb., byly zjištěny nedostatky ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) bodu 4 zákona č. 420/2004 Sb., spočívající v porušení povinností nebo překročení působnosti kraje stanovených zvláštními právními předpisy.

Nedostatky spočívají v porušení:

- **ustanovení § 13 odst. 2 a odst. 4 vyhlášky č. 416/2004 Sb.**, kdy příkazce operace a správce rozpočtu neprovedli předběžnou kontrolu na celkový objem smluvního závazku, ale pouze na jeho část,
- **ustanovení § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb.**, kdy příkazce operace dostatečně neproověřil správnost operace, zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy,
- **ustanovení § 14 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 416/2004 Sb.**, kdy příkazce operace dostatečně neproověřil správnost určení výše vzniklého závazku,
- **ustanovení § 14 odst. 4 vyhlášky písm. b) č. 416/2004 Sb.**, kdy hlavní účetní dostatečně neproověřil soulad údajů o výši vzniklého závazku,

a tím nebylo dosaženo jednoho z hlavních cílů finanční kontroly uvedeného v ustanovení § 4 zákona č. 320/2001 Sb., spočívajícího zejména v prověření hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy.

Ve všech případech se jedná o nedostatky neodstranitelného charakteru. Z tohoto důvodu nelze po kraji požadovat zpětnou nápravu zjištěných chyb a nedostatků, nýbrž soustředění pozornosti na přijetí vhodných preventivních opatření k zamezení opakovaného výskytu obdobných nedostatků v budoucnosti.

Rizika, která mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb.

Přezkoumávající orgán upozorňuje na rizika, která vyplývají z některých skutečností zjištěných při přezkoumání hospodaření a z nedostatků (podrobně viz předchozí část této Zprávy):

- Neprovedení řádné a důsledné předběžné kontroly při řízení veřejných výdajů před a po vzniku závazku může vést k neúčelnému, neefektivnímu a neekonomickému vynaložení finančních prostředků kraje

Ukazatele ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. za rok 2021

Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu kraje a podíl zastaveného majetku na celkovém majetku kraje:

a) podíl pohledávek na rozpočtu kraje	0,02 %
b) podíl závazků na rozpočtu kraje	1,90 %
c) podíl zastaveného majetku na celkovém majetku kraje	0 %

Ukazatel ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. za rok 2021

Dluh kraje nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Sdělení pro kraj:

Kraj je ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. obecně povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření a podat o tom písemnou informaci Ministerstvu financí, a to nejpozději do 15 dnů po projednání této Zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech kraje.

S ohledem na skutečnost, že se v daném případě jedná o nedostatky, které jsou neodstranitelné respektive nedostatky, ke kterým již adekvátní opatření ze strany kraje byla přijata, Ministerstvo financí nepovažuje povinnost vyplývající z ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. ve vztahu k charakteru zjištění v této Zprávě za relevantní [vč. § 14, odst. 1, písm. b) a c) zákona č. 420/2004 Sb.].

Zůstává však na zvážení samotného kraje, zda přijme další opatření směřující k zamezení možného opakování nedostatků uvedených v této Zprávě v budoucnosti.

Posledním kontrolním úkonem ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 255/2012 Sb. vyhodnocení námitek uplatněných v písemném stanovisku Olomouckého kraje dne 5. 5. 2022. O výsledku prověření námitek byl kraj informován prostřednictvím dopisu č. j. MF-19774/2021/1703-30 ze dne 13. 5. 2022.

Praha

Podpisy kontrolorů:

Ing. Mgr. Ivana Smolková
kontrolor pověřený řízením přezkoumání

.....

Ing. Iveta Králová

řádná dovolená

.....

Ing. Ivana Lagová

.....

Ing. Hana Linhartová

.....

Ing. Tomáš Sládeček

.....

Přílohy

- A – Seznam všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021
- B – Seznam základních právních předpisů, jejichž dodržování bylo při přezkoumání hospodaření ověřováno
- C – Písemné stanovisko k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021, včetně podání námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v návrhu zprávy
- D – Závěry z prověření Písemného stanoviska Olomouckého kraje k Návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje za rok 2021